

TER BESLISSING

Datum
11 maart 2024

*mkw
14/3*

Onze referentie
IENW/BSK-2024/70921

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Beslistermijn
18 maart 2024

Bijlage(n)
3

Aan Minister, cc Staatssecretaris

nota

Kamerbrief verzorgingsplaatsen / vergunningen voor
logistieke laadinfrastructuur

Aanleiding

In het debat duurzame mobiliteit van 31 januari jl. heeft de Staatssecretaris aan het lid Veltman (VVD) toegezegd dat de Kamer in april geïnformeerd wordt over laadplaatsen voor vrachtverkeer op verzorgingsplaatsen. In april moet de Kamer ook geïnformeerd worden over de uitwerking van twee moties die samenhangen met het nieuwe beleid op verzorgingsplaatsen.¹ In deze nota wordt voorgesteld om de Kamer gelijktijdig te informeren over de recente toezegging en de voorgestelde afhandeling van de moties. U vindt een conceptbrief in de bijlage (bijlage 1). De inhoud van de brief is in het licht van de controversieel verklaring niet afgestemd met de branche.

Het nieuwe beleid voor het voorzieningenbeleid op verzorgingsplaatsen is controversieel verklaard door de Kamer en de besluitvorming ligt daarom stil.² Dat neemt niet weg dat in 2028 een groot aantal vergunningen voor laadpalen verloopt (circa 70 verzorgingsplaatsen). Vertraging in de totstandkoming van de wet heeft (financiële) consequenties voor het herverdelen van die vergunningen (en daarmee de uitrol van laden en het eventueel veilen van vergunningen).

Geadviseerd besluit

1. Instemmen met een mondeling toelichting op de brief en de risico's die horen bij het aflopen van de vergunningen op circa 70 verzorgingsplaatsen in 2028, en
2. Vervolgens de Kamer te informeren over de recente toezegging en de voorgestelde afhandeling van de moties in één brief.

→ te bezien na bespreking

Kernpunten

(Logistiek) laden onder het vigerende beleid

- In de conceptbrief in de bijlage wordt allereerst het vigerende beleid voor laadpunten langs het hoofdwegennet (HWN) geschetst. Inclusief de knelpunten daarbij, zoals de beperkte mogelijkheid laadplekken voor vrachtauto's ruimtelijk in te passen.
- Het moment waarop alles samenkomt, zoals het lid Veltman vraagt, is in 2028. Vanaf 2028 verlopen nagenoeg alle basisvergunningen voor laadinfrastructuur.

¹ Het gaat om motie nr. 31 305-400 die ziet op de positie van het mkb op de verzorgingsplaatsen en de verkeersveiligheid in het nieuwe beleid en motie nr. 31305-401 van het lid Van der Plas en het lid Koerhuis waarin wordt verzocht om onderzoek te doen naar de koppelkansen met grootschalige opwek en opslag per verzorgingsplaats.

² De laatste Kamerbrief over het onderwerp 31305-410, d.d. 14-07-2023, is controversieel verklaard.

Dat is dus een belangrijk aangrijpingspunt voor de opschaling van (vracht)laadinfra.

- Nieuw beleid is nodig om o.a. deze opschaling van laadinfrastructuur mogelijk te maken. Denk dan bijvoorbeeld aan een verdeelmethode voor de vergunningen en een voorspelbaar marktordeningsbeleid. Daarnaast moet dan ook een aantal praktische randvoorwaarden vervuld zijn: zo is meer regie nodig op de inrichting van de verzorgingsplaats om deze veilig te houden en ruimte te maken voor alle voorzieningen. Juist voor vrachtvervoer geldt dat inpassing soms lastig is gezien de omvang van vrachtwagens. Ook moet er voldoende net- en transportcapaciteit zijn.

Datum

11 maart 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/70921

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Minster cc stasecretaris

Bijlage(n)

3

Motie Koerhuis/Van der Plas (nr. 31305-400)

- De motie Koerhuis/Van der Plas heeft twee onderdelen. Het eerste onderdeel ziet op het meenemen van de verkeersveiligheid en het voorkomen van overlast in het nieuwe beleid.
- In de conceptbrief wordt de Kamer geïnformeerd over een aantal maatregelen ter bevordering van de verkeersveiligheid, die uit extern onderzoek van Arcadis naar voren komen. De voorgestelde maatregelen worden meegenomen in de voorbeeld inrichtingsplannen die op dit moment worden uitgewerkt voor zeven verzorgingsplaatsen.³ Op basis daarvan is meer zicht op de middelen die nodig zijn voor de maatregelen.
- Ten aanzien van het mkb-partijen blijkt dat, uitgaande van de definitie van de RVO, er op dit moment maar zeer beperkt mkb-partijen actief zijn op de verzorgingsplaats. We zien dat er op de verschillende markten (tanken, laden, retail) verschillende ondernemers actief zijn. Het gaat om een aantal full-service internationaal opererende multinationals (BP, Shell, EG Retail), een Nederlandse laadspecialist (Fastned), een aantal grote familiebedrijven (zoals Vissers Energy) en een klein aantal partijen die daadwerkelijk binnen de RVO definitie van mkb-ondernemer vallen.
- Daarom is de motie iets breder opgevat en gekeken naar toegang tot de markt voor relatief kleinere partijen (zoals familiebedrijven) en (innoverende) nieuwe partijen. In de brief wordt een aantal maatregelen ten aanzien van de positie van deze partijen beschreven. Doel hierbij is er voor de zorgen dat deze ondernemers actief kunnen *worden of blijven* op verzorgingsplaatsen.
 - o Eerste voorstel, zoals ook in de beleidsvisie is opgenomen, is om de vergunningen voor laden en tanken, zoals nu gebruikelijk is, apart in de markt te zetten. Dit heeft als doel toetredingsdrempels te verlagen en zo het functioneren van de markt te bevorderen. Zo krijgen kleinere en innovatieve partijen toegang tot de markt. Specifiek voor *kleine* verzorgingsplaatsen is het niet altijd haalbaar om zowel ruimte te maken voor laden, en genoeg ruimte te houden voor een tankstation, vooral niet met een (tweede) shop. Daarom zal op de kleine verzorgingsplaatsen soms een keuze gemaakt moeten worden in het inrichtingsplan tussen tanken of laden.
 - o Daarnaast zal bij de voorbereiding van een wetsvoorstel meegenomen worden dat de administratieve lasten zo laag mogelijk worden gehouden.
 - o Ook kan worden bekeken, in overleg met een nog aan te wijzen uitvoeringsinstantie en het ministerie van Financiën, dat een prijs op de veiling in delen betaald kan worden.

De motie Van der Plas/Koerhuis (nr. 31305-401)

³ In elke (RWS) regio een verzorgingsplaats.

- In de motie Van der Plas/Koerhuis wordt verzocht onderzoek te doen naar koppelkansen met grootschalige opwek en opslag per verzorgingsplaats.
- De verwachting is dat de toenemende elektrificatie van het wegverkeer resulteert in een aanzienlijk grotere laadbehoefte op het hoofdwegennet. Dit geldt in het bijzonder op locaties waar zwaar vervoer moet laden.
- Om op verzorgingsplaatsen te voorzien in deze toekomstige laadbehoefte, is hier de realisatie van grotere netaansluitingen noodzakelijk. In het geval dat géén netaansluiting (en/of transportcapaciteit) tijdig verkregen kan worden, biedt een koppeling tussen grootschalige opwek en opslag in theorie een mogelijke oplossing voor de vermogensvraag op verzorgingsplaatsen. Daarbij is een koppeling met grootschalige opwek en opslag ook een mogelijkheid om de laadinfrastructuur (deels) te voorzien van duurzame elektriciteit.
- Van een 'koppelkans' lijkt sprake te zijn als zich binnen een hemelsbrede afstand van 5 km van een verzorgingsplaats een RES⁴-zoekgebied voor 'zon op land' of 'wind op land' bevindt. Conform de voorgenoemde definitiebepaling lijkt op dit moment op 163 verzorgingsplaatsen mogelijk een koppelkans met grootschalige opwek en opslag. De lijst vindt u in de bijlage. Het is aan de markt om een koppelkans te benutten.

Datum
11 maart 2024

Onze referentie
IENW/BSK-2024/70921

Opgesteld door
Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan
Minster cc stasecretaris

Bijlage(n)
3

Toelichting

Bovenstaand wordt in de Kamerbrief toegelicht.

Krachtenveld

Deze maatregelen zijn opgesteld op basis van bestaande evaluaties van de veilingen van tankstations, onderzoeksrapporten, de aanbestedingswet en *verkennende* gesprekken met stakeholders waaronder brancheorganisaties Vereniging Particuliere Rijkswegvergunningen van Tankstations (VPR), MKB Nederland en laadpartijen. Van VPR is bekend dat zij een voorkeur hebben voor een enkele vergunning op verzorgingsplaatsen, voor alle diensten. Rijkswaterstaat is betrokken voor het onderdeel (verkeersveilige) inrichting van de verzorgingsplaats. Bij de uitwerking van de maatregelen wordt rekening gehouden met het gelijkheid en proportionaliteitsbeginsel en zullen de voorgestelde maatregelen niet alleen of specifiek het mkb ten goede komen of te zwaar wegen op andere actieve partijen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02	Concept Kamerbrief	Hierin is de voorgestelde lijn voor het afdoen van de toezegging en de moties opgenomen
03	Bijlage 1 Factsheets Arcadis ZE-VZP's in Nederland	Hierin is de inrichting van verzorgingsplaatsen en de mogelijke verbetering in kaart gebracht
04	04 Bijlage 2 Lijst verzorgingsplaatsen met koppelkans grootschalige opwek en opslag	Lijst met verzorgingsplaatsen met mogelijke koppelkansen

⁴ Regionale energiestrategieën (RES).